

H Í R L E V É L

2 0 2 5 / 4 4

2025. november 5.

Tartalom

TARTALOM.....	1
ESEMÉNYNAPTÁR.....	3
FELHÍVÁS.....	3
ORSZÁGOS BÁNYÁSZATI KONFERENCIA	4
INVITÁLÓ CZETLI.....	10
ELKÉPZELÉSEK, TERVEK A GANZ ÁBRAHÁM ÖNTÖDEI GYŰJTEMÉNY JÖVŐJÉRŐL	12
HATODIK ALKALOMMAL ÜLÉSEZETT A MAGYAR GEOTERMIA KLASZTER.....	19
OKTÓBERFESZT FEHÉRVÁRON – ELŐADÁS ÉS SÖR	21
ÓZDI ESEMÉNYEK AZ ÉV UTOLSÓ NEGYEDÉRE	24

HIDROGÉNNEL ZÖLDÍTETT GYÁRTÁSI FOLYAMAT	25
ELHUNYT AZ EGYETEMI GYŰJTEMÉNYEK ŐRZŐJE – SZENDI ATTILA (1965–2025)	26
EZ AZ ALFÖLDI VÁROS HAJDAN A KOHÁSZAT FELLEGVÁRA VOLT, MOST ISMÉT FELCSILLANT A REMÉNY	29
„DRILL, BABY, DRILL!”.....	31
ALASZKA TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETÉN INDULHAT A KŐOLAJ- ÉS FÖLDGÁZKUTATÁS A TRUMP – KORMÁNYZAT DÖNTÉSE ALAPJÁN.....	31
HÍREK AZ ENERGETIKA VILÁGÁBÓL	37
ÉN ÍGY EMLÉKSZEM	39
A TEREPI FELDERÍTÉS.....	39
MIELŐTT MUNKÁBA ÁLL A GEOLÓGUS, JÓL TESZI, HA KÖRÜLNÉZ, HOGY HOVÁ KERÜLT	39
BÁNYÁSZATI KIÁLLÍTÁST TERVEZNEK A BRENNBERGBÁNYAI ÓVÓHELYEN – ÚJ ÉLETRE KEL A FÖLD ALATT REJTŐZŐ MÚLT.....	42
TÉLI NYITVATARTÁSRA VÁLT AZ OROSZLÁNYI BÁNYÁSZATI MÚZEUM.....	44

Eseménynaptár

Tisztelt Tagtársak!

Örömmel adunk hírt a helyi szervezetek rendezvényeiről. Kérjük, küldjenek tájékoztatást az egyes tervezett eseményükről az Egyesület Titkárságának.

Jó szerencsét!

Időpont	Rendezvény	Helyszín
2025. november 12–14.	Országos Bányászati Konferencia	Herceghalom
2025. december 6.	Mikulásbál	Székesfehérvár
2025. december	Borbála napi ünnepségek	

FELHÍVÁS

Tisztelt Tagtársak!

A OMBKE bankszámlaszáma megváltozik.

ERSTE Bank

11600006-00000002-02131425

HU87 1160 0006 0000 0002 0213 1425

BIC: GIBAHUHB Az OTP és K&H bankszámlaszámok megszűnnek

Jó szerencsét!

Rátkai Norbert, *egyesületi igazgató*

MEGHÍVÓ

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és a Magyar Bányászati Szövetség

ORSZÁGOS BÁNYÁSZATI KONFERENCIÁT szervez

2025. november 12–14. között

a bányászatban, energetikában és a geotermiában tevékenykedő felső- és középvezetők, a fejlesztésben érintett szakemberek részére, a hazai bányászatot, energetikát és geotermiát érintő aktuális kérdésekről, kitekintéssel az alternatív megoldásokra.

Helyszín:

Herceghalom, ABACUS Business&Wellness Hotel****

Ezzel kapcsolatban keressék Jófejű-Wéber Kinga szervező titkárt.

Email.: ombke@ombkenet.hu tel.: +36 30 329 2606

Konferencia védnöke:

Dr. Nagy László elnök,

Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága

Regisztrálni a digitális [JELENTKEZÉSI LAP](#) kitöltésével lehetséges

2025. november 12-ig.

Bankszámlaszámunk:

Erste Bank 11600006-00000002-02131425

**Kérjük, hogy személyesen vagy munkatársai aktív részvételével
járuljon hozzá a rendezvény sikeréhez!**

Budapest, 2025. szeptember 29.

Jó szerencsét!

Dr. Szombatfalvy Anna
elnök
OMBKE

Schubert Archibald
elnök
MBSZ

Dr. Nagy László, elnök
SZTFH

A konferencia főbb témakörei:

- A bányászati szakigazgatás aktuális kérdései.
- A szilárdásvány- és szénhidrogén-bányászat szerepe, helye és lehetőségei a nemzetgazdaságban és az energetikában.
- A hazai nyersanyag erőforrások és a geotermikus potenciál hasznosítási lehetőségei.
- Új fejlesztések és technológiák, megvalósításuk lehetőségei és feltételei.
- A kő- és kavicsbányászat aktuális kérdései.
- Az alternatív lehetőségek jelenlegi státuszának bemutatása, a bányászati kapcsolódási pontokkal.

A konferencia előadói az államigazgatás, a hatóságok, a bányászatban és szénhidrogéniparban, energetikában, valamint a geotermiában tevékenykedő felsőoktatási intézmények, szervezetek, vállalkozások képviselői.

A konferencián lehetőség nyílik kérdések és hozzászólások megvitatására is.

Regisztrációs díjak*:

3 nap	Kedvezményes:	Early Bird**, előadó vagy OMBKE-tag:	95 000 + ÁFA
	Teljesárú:		105 000 + ÁFA
1-2. nap	Kedvezményes:	Early Bird**, előadó vagy OMBKE-tag:	80 000 + ÁFA
	Teljesárú:		90 000 + ÁFA
2-3. nap	Kedvezményes:	Early Bird**, előadó vagy OMBKE-tag:	80 000 + ÁFA
	Teljesárú:		90 000 + ÁFA

*A regisztrációs díj a szállás és a reggeli költségét **NEM** tartalmazza!

Az „Early Bird**” regisztrációra október 31-ig volt lehetőség!

A konferencia résztvevői kedvezményes áron foglalhatnak szállást **kuponkód** felhasználásával:

Standard szoba 2 fő részére: 46.830 Ft/éj
Standard szoba 1 fő részére: 36.960 Ft/éj

Superior szoba 2 fő részére: 51.975 Ft/éj
Superior szoba 1 fő részére: 42.105 Ft/éj
Junior lakosztály 2 fő részére: 59.430 Ft/éj
Junior lakosztály 1 fő részére: 49.560 Ft/éj
Deluxe suite 2 fő részére: 59.430 Ft/éj
Deluxe suite 1 fő részére: 49.560 Ft/éj

Fenti árak tartalmazzák a büféreggelit és az ÁFÁ-t is.

Továbbá a következő szolgáltatásokat: szállás vitamin- és wellness-sarokkal; korlátlan internet-elérés (Wi-Fi) a szobából, illetve a szálloda egész területén; az Abacus Spa élményfürdő üzemelő egységeinek (25 m hosszú úszómedence, jakuzzi, finn- és infrasauna, tepidárium, gőzkabin) korlátlan használata; fitness-terem, fürdőköpeny, szabadtéri parkoló használata.

Az idegenforgalmi adót a szálloda árai nem tartalmazzák, az a helyszínen külön fizetendő 18 éves kortól, mértéke: **500.- Ft/fő/éjszaka**

MEGHÍVÓ

Tisztelt Hölgyem/Uram!

Tisztelettel meghívjuk a MTA MAB és a Miskolci Egyetem közös szervezésében megvalósuló „**Néhány gondolat a Mesterséges Intelligenciáról**” című, a Magyar Tudományos Akadémia jubileumi ünnepségsorozatához kapcsolódó programunkra.

A rendezvényt **ünnepélyesen Prof. Dr. Horváth Zita rektor és Prof. Dr. Kocsis Károly MTA MAB elnök** nyitja meg. A program moderátora **Dr. Roósz András**, a Miskolci Egyetem professor emeritusa.

Időpont: 2025. november 12., 14 óra.

Helyszín: Miskolci Egyetem, C/2 ép. XXXIV. ea.

PROGRAM

1. **Benedek Csaba**, az MTA Doktora, igazgatóhelyettes, tudományos tanácsadó
Gépi Érzékelés Kutatólaboratórium, HUN-REN SZTAKI
Intelligens rendszerek és magyar mérnöki innováció – áttekintés a hazai műszaki AI-kutatásokról
2. **Nehéz Károly**, egyetemi docens, intézetigazgató
Miskolci Egyetem, Gépészmérnöki és Informatikai Kar, Informatikai Intézet
AI fejlesztések a ME Informatikai Intézetben
3. **Ligeti-Nagy Noémi**, Ph.D. tudományos munkatárs, kutatócsoport-vezető
Nyelvtechnológiai Kutatócsoport, ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont
A ParancsPULI-tól a ChatPULI-ig: magyar fejlesztésű magyar nyelvmodellek és kiértékelésük

KÁVÉSZÜNET

4. **Kerepesi Csaba**, Ph.D., tudományos főmunkatárs, kutatócsoport-vezető
BioAgeAI Kutatócsoport, Mesterséges Intelligencia Kutatólaboratórium, HUN-REN SZTAKI
A biológiai életkor meghatározása mesterséges intelligencia segítségével
5. **Bartha Zoltán**, habilitált egyetemi docens, intézetigazgató
Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdaságelméleti és Módszertani Intézet
Algoritmus és profit: a mesterséges intelligencia gazdasági hatásai
6. **Szabó Csaba**, habilitált, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgatója
A kulturális tanító örökség és a Magyar Nemzeti Levéltár

Számítunk megtisztelő részvételére!

Tisztelettel:

Prof. Dr. Horváth Zita
a Miskolci Egyetem rektora

Prof. Dr. Kocsis Károly
Miskolci Akadémiai Bizottság elnöke

INVITÁCIÓ

Mi az Isteni Fényben Tündöklő Dicső Kohász Firmák, úgy határoztunk, hogy az Úr 2025. esztendejében, november havának 14. napján, pénteken, (midőn a hű Alizok névnapjukat ülik), a Selmeci Hagyományok szellemében megrendezzük a

Csille Révadó Szakestélyt!

A múzeumkertben nyáron felállított csillét ezen a szent napon ünnepélyesen megkereszteljük, hogy neve örökre bevésődjék a történelem nagykönyvébe, s a jövő nemzedékei előtt is fényesen ragyogjon, mint a jó sör a kupák mélyén.

E jeles esemény tiszteletére szakestélyt tartunk, ahol a barátság lángja lobog, a dal zeng, s a nedű folyik, miként illik a Selmeci szellem hű őrzőihez.

Helye: Alumíniumipari Múzeum, Zombori út 12. Ideje: 18:00 óra,

Öltözet: Egyenruha, vagy annak méltó utánzata.

Belépés: Csak jókedvvel és tiszta szívvel zsebben ékes felszólalással.

Firmák szervező tagsága tisztelettel hív minden tagtársat, és velünk szimpatizálót!

Jó szerencsét!

II. ÓZDI SZALAMANDER

Fáklyás felvonulás a selmeci
hagyományok jegyében

2025. november 7. (péntek)
18:00 – Gyűjtő tér, Kohász szobor

Útvonal: Kohász szobor → Hengerész szobor
→ Munkás út → Gyár út → Kohász tér

Diáknóták csendülnek fel, fáklyák világítják
be az utat – a hagyomány újra életre kel
Ózd szívében!

A menet végén közösen
bekapcsoljuk az Európában
egyedülálló lézerekéményt,
amely idén is az összetartozás
fényét viszi az égbe.

A fáklyákról a szervező, az Ózdi Ipari
Örökségvédők Baráti Köre gondoskodik –
csak a jókedvet hozd, és légy részese
a hagyomány újraéledésének!

Ózdi Ipari Örökségvédők Baráti Köre

INVITÁLÓ CZETLI

***Az OMBKE Dorogi Helyi Szervezete
2025. november 7-én pénteken,
18 órai kezdettel a Dorogi József Attila
Művelődési Ház Brigádtermében***

„40 éves lenne LENCSEHEGY II.”

***címmel szakestélyt rendez, amelyre elvárja mindazon
filisztereket és veteránokat, akikhez ezen invitáló czetli eljut.***

**A szakestélyre a belépés 3000 Ft., amiért az ellátás és egy
kitűző jár.**

Korsót mindenki hozzon magával!!!!!!

Jó szerencsét!

A vezetőség

*Civil Közösségek Háza
Tetőtér Galéria
Pécs, Szent István tér 17.*

***Jó szerencsét!**
Bányászat képeslapokon
Nagyné Horváth Eszter
tatabányai képeslapgyűjtő tematikus
képeslap kiállítása*

Megnyitó:

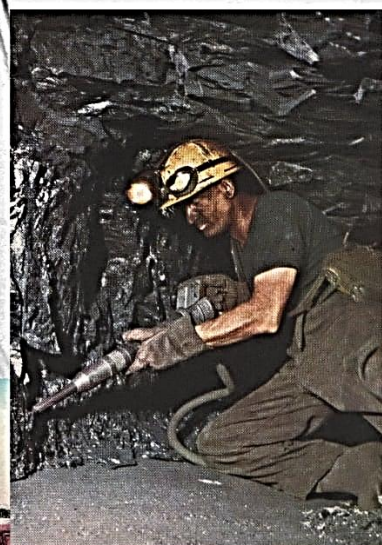
2025. november 18. kedd, 17 óra

A kiállítást megnyitja:

Hámori Gábor fotóművész

Tisztelet a bányász szaknak,
jó szerencse, áldás lengje át!

A kiállítás megtekinthető:

2025. december 15-ig h-p 9-17 óra között

Elképzelések, tervek a Ganz Ábrahám Öntödei gyűjtemény jövőjéről

Különleges találkozónak adott helyet 2025.szeptember 16-án az OMBKE Hizlaló tér 1. szám alatt található székháza. Az eseményen, amelyen az OMBKE vezetői, múzeumi és öntészeti szakemberek vettek részt, a központi téma a Ganz Ábrahám Öntödei Gyűjtemény, vagyis a sokak által öntödei múzeumként ismert objektum épületének és kiállítási anyagának megmentése volt.

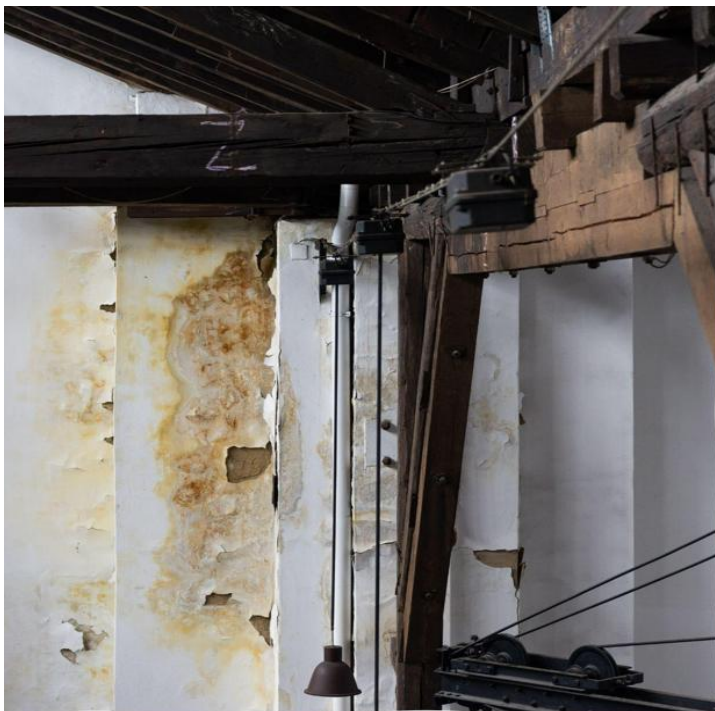
A megbeszélésen részt vett: **Szentváry Béla** öntész, a Ganz Mávag nyugalmazott technológusa; a találkozó kezdeményezője **Dr. Szombatfalvy Anna**, az OMBKE elnöke, öntész; **Dr. Fegyverneki György** öntész, az OMBKE alelnöke; **Dr. Lengyel Károly**, az OMBKE ex főtitkára, bizottsági tag, öntész; **Mednyánszky Miklós**, az OMBKE Történeti és Múzeumi bizottságának elnöke; **Batizi Zoltán**, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum múzeumszakmai és tudományos főigazgató helyettese, a tudományos munka irányítója; **Markó Orsolya**, a Ganz Ábrahám Öntödei Gyűjtemény muzeológusa; **Domonkos Csaba**, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum ipari örökség főosztály vezetője; valamint **Kelemen Kristóf**, a Székesfehérvári Alumíniumipari Múzeum vezetője.

Minthogy a műemlék felújításra szorul, a jövőjéről, a várható tervekről, a tennivalókról és a szakmai összefogás szükségességéről tárgyaltak többek között a résztvevők.

Az alábbiakban azokat az információkat adjuk közre két részben, képekkel illusztrálva, amelyeket a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum adott át a Hírlevél szerkesztőségének az épület jelenlegi állapotáról és a felújítás terveiről.

Fotó: Gulyás Attila

Az épület jelenlegi állapota

A csarnok jelenlegi állapotában több helyen beázik, a tetőzet állandó figyelmet és beavatkozást igényel, különösen havazás, olvadás és esőzés idején. A rácsostartó szerkezete a terhekből származó jelentős alakváltozás, illetve a gomba- és rovarkártevők miatt mára kritikusan meggyengült, gyakorlatilag összeomlás közeli állapotban van. Ezek miatt az épület életveszélyessé vált. A teljes körű megújulás elkerülhetetlenné vált.

Az épület felújítása

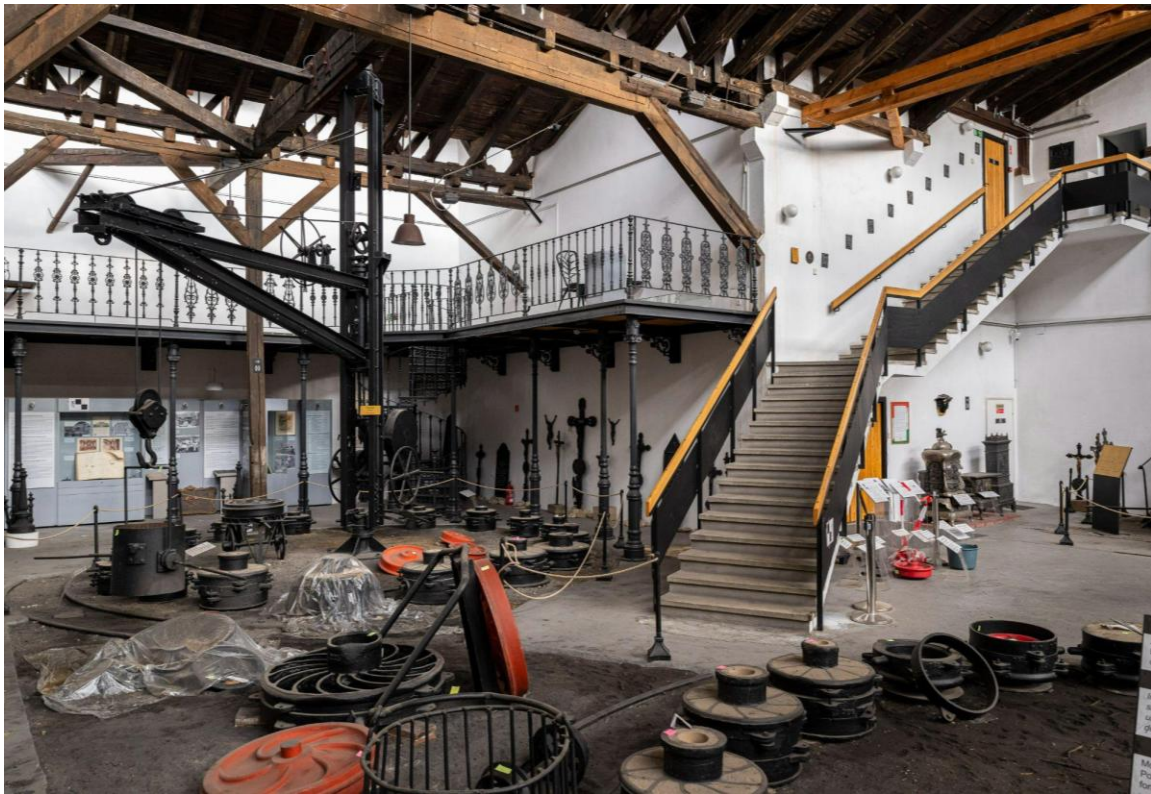
- A tetőszerkezet az eredeti geometriával és szerkezeti rendszerben, de új faanyagból épül újjá.
- Visszaállítjuk az 1860-as évekbeli egységes térélményt, kikerülnek a kiállítótérből az utólagos alátámasztásként szolgáló fapillérek.
- Hőszigetelt, fűtött teret hozunk létre, mely egész éves használatot tesz lehetővé.
- Az elhasználódott, gyenge hőszigetelő képességű nyílászárókat újak váltják ki.
- Az új galériarészen a kiállítótértől független, zárható konferenciater jön létre.
- Az irodatermek, tárgyaló és konyha igazodnak a modern használat igényeihez.
- Felismerve a Howe rendszerű rácsostartó műemléki értékét és egyediségét, a tervezés során törekedtünk az eredeti szerkezet megtartására. A faanyag állapota ezt nem teszi lehetővé, azonban a tervezett új tetőszerkezet teljes mértékben az építéskori terveknek megfelelően, azzal azonos rendszerben és megjelenéssel valósulhat meg immár alátámasztások nélkül.

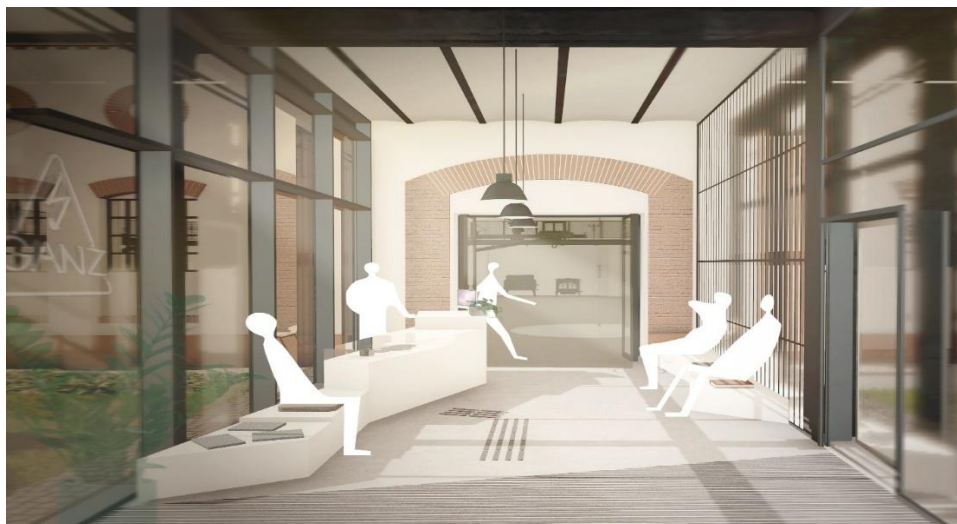
Felújítási tervek

A tervezés során törekedtek az eredeti szerkezet megtartására. Sajnos a faanyag állapota ezt nem teszi lehetővé, azonban a tervezett új tetőszerkezet teljes mértékben az építéskori terveknek megfelelően, azzal azonos rendszerben és megjelenéssel valósulhat meg immár alátámasztások nélkül.

Az átalakítás jelentősen megreformálja az épület közlekedőrendszerét. A felújítást követően a kiállítótér minden szintje, a galéria és az emeleti irodák is akadálymentesen megközelíthetővé válnak. A galériára ma csak csigalépcsőn jutunk fel, az új lépcső ide is kényelmesebb megközelítést biztosít majd. A kupolóban már meglévő lift, a későbbiekben főleg szállítási feladatokra lesz használva.

- A bejárat előtti tér beépítésével, egy megfelelő fogadótér jön létre, ahol a pénztár is helyet kapna. A kupolótér felé lévő fal kicserélésre kerül üvegfalra, kellemesebb térélményt hozva létre.
- A kupoló adagoló szintjének állandó látogatótérbe való integrálása is megvalósul. Az itt lévő pinceszintet viszont csak kivételes alkalmakkor nyitnánk meg, főleg, mivel akadálymentesítése nem megoldható.
- Az oszlopok eltűnésével egy nyitottabb és letisztultabb belső teret kapunk.

KONFERENCIATÉR

Megnyitása óta az Öntödei Múzeum rendszeresen ad helyet rendezvényeknek, konferenciáknak, szakmai előadásoknak. Erre a kiállítótér központi, bejárattal szembeni területét használták. A felújítással egy jobban elválasztható, a kiállítótértől függetlenül is használható tér jön létre a galéria szinten.

Az erkélyként is működő galéria körbefuttatásával és kiszélesítésével létrehozott tér tolófallal lehatárolható a kiállítótérről, külön megközelíthető és klimatizálható. Az emeleti tér 70-80 fős előadások, konferenciák rendezésére kiválóan alkalmas lesz, ami több évtizedes hiányt fog bepótolni.

A cikk második részét az új állandó kiállításról, illetve a kert hasznosításáról, a következő számunkban közöljük.

Hatodik alkalommal ülésezett a Magyar Geotermia Klaszter

Az SZTFH Alkotás utcai székházában 2025. október 28-án került sor a *Magyar Geotermia Klaszter VI. ülésére*.

A korábbi hagyományoknak megfelelően az SZTFH részéről hangzott el a bevezető, melyben Gonda Bence stratégiai elnökhelyettes bejelentette, hogy a Magyar Geotermia Klaszter elnyerte a 2028. évi Európai Geotermikus Kongresszus rendezésének jogát, melyhez a klaszter tagjai is sok segítséget biztosítottak. A rendezés lehetőségét hazánk már második alkalommal nyerte el, ami bizonyítja nemzetközi elismertségünket.

Tájékoztatásul mondta el, hogy nyáron *megszervezésre került a geotermikus nyári egyetem*, melyen 4 kontinensről 20 országból vettek részt a hallgatók.

A bevezető után négy előadásra került sor, melyből egy Franciaországból online került megtartásra.

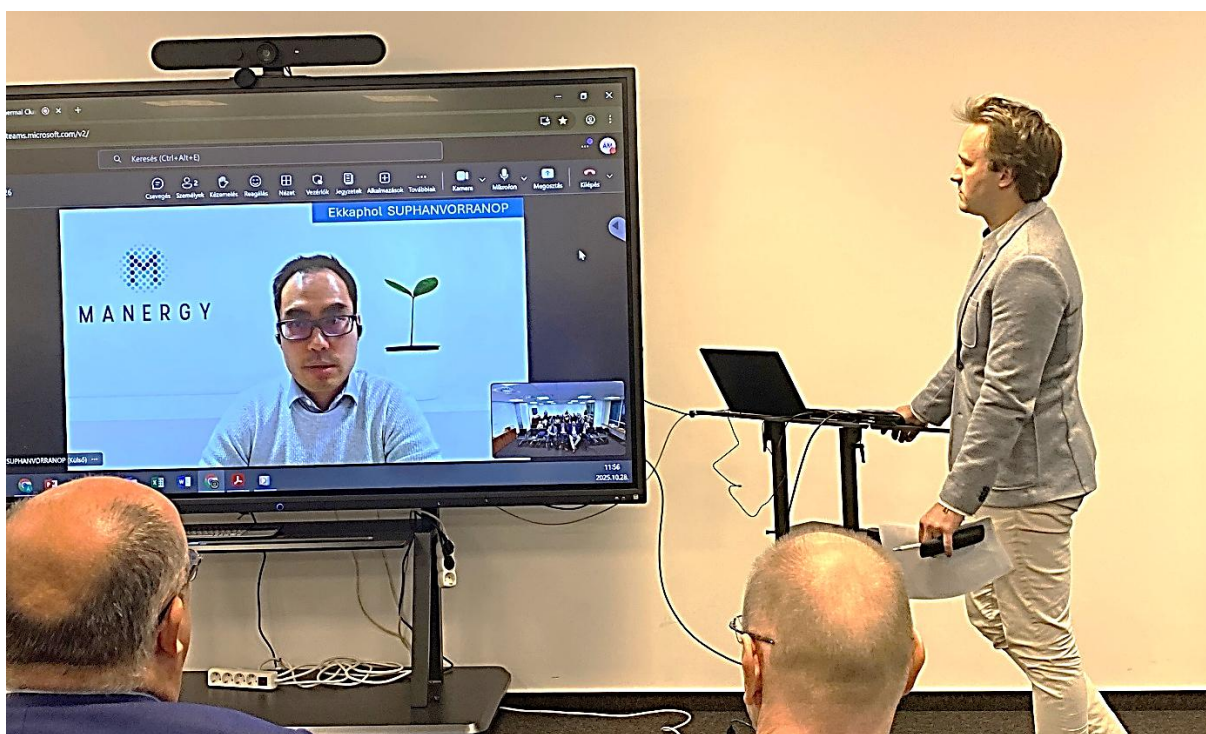
Bereczki László, az SZTFH főosztályvezetője előadását tartja

Az első előadást a **Szlovák Geotermikus Egyesület**, egyben a **Kassai Geotermikus Projekt vezetője, Karkó Roland** tartotta. Az előadó röviden szólt a geotermia szlovákiai terveiről, lehetőségeiről, illetve összehasonlította azt a magyarországi helyzettel, amiben hazánk jelenleg jóval előrébb tart. Szlovákiában a geotermia fő irányai jelenleg a rekreáció és a balneológia, a távhő és a mezőgazdasági hasznosítás még kezdeti stádiumban vannak (a geotermikus energia potenciális készlete a vizsgálatok alapján 6,7 GWt). A jövőképük, hogy a geotermikus energia fogyasztást 2030-ra 830 GWh-ra, 2035-re pedig 1240 GWh-ra növeljék. A kassai régióban folyamatban lévő projekt a geotermikus energia fűtési célú felhasználására indult, 3 meglévő és 3 új fúrású kút termelésbe állításával. A tervezett projekt várható beruházási költsége 56,1 MEUR.

Fedor Ferenc, az Alkalmazott Földtudományi Klaszter vezetője a szervezetről tartott bemutatkozó előadást, ill. a szervezet egyik igen hasznos informatikai fejlesztéséről számolt be. A *Transgeo projekt* felhagyott, elsősorban CH meddő kutak geotermikus célú tovább hasznosítására jött létre. Az adatbázis ehhez nyújt jól használható információkat, lehetőséget

biztosítva interaktív, több szempontot is figyelembe vevő keresésre. A program nagy segítséget nyújthat a geotermikus vállalkozások megalapozásához, a megvalósíthatósági vizsgálatok elvégzéséhez, a tervezéshez. A program nagy előnye, hogy tervezetten bővíthető, más rendszerek információi is integrálhatók – lásd www.transgeo.eu.

Bereczki László, az SZTFH főosztályvezetője a Zalaegerszeg térségében végzett 3D szeizmikus mérések eredményeiről tartott átfogó előadást. A program az országos komplex kutatási projekt része, melynek már komoly előzményei vannak. (Mályi, Dombóvár, Bóly-Mohács, Budapest stb.) A Zalaegerszeg térségében végzett szeizmikus mérések 6*6 km-es területen, 2644 pontforrás és 3472 geofon térképezték fel az aljzati triász rezervoárt. A felmérés adatai – elősegítendő a hasznosítási lehetőségek keresését – a geotermikus adatszobában ismerhetők meg.

Ekkaphol Suphanvorrannop, a GEODEEO Francia Geotermális Klaszter képviselője online tartotta meg expozéját

A sorrendben utolsó előadásra online került sor. **Az előadó Ekkaphol Suphanvorrannop, a 2010-ben alapított GEODEEP Francia Geotermális Klaszter képviselője volt.** A Klasztert 140 cég és intézetek képviselik, illetve egyesítik a geotermikus szektort Franciaországban. Támogatják a hatóságokat és karrier lehetőségeket biztosítanak ezen a szakterületen. Érdekes volt hallani, hogy a tengeren túli francia területek geotermikus fejlesztésével is intenzíven foglalkoznak. Az előadásból érezhető volt, hogy a geotermia hasznosításában a szervezet hazánk előtt jár.

Jármai Gábor

OMBKE Alelnök

Szelényi János

KFVSZ BHSZ Elnök

OktóberFeszt Fehérváron – előadás és sör

A Székesfehérvári Helyi Szervezet az októberi rendhagyó szakmai napját a város méltán népszerű sörének gyárában tartotta. A Jubileumi év programsorozatában most is kitettünk magunkért, hiszen majd a tervezett telházsal, közel 50 fővel zajlott az esemény. Tiszteletüket tették budapesti és tatabányai tagtársaink, és voltak új szakmai érdeklődők is.

Az előadást megelőzően kis visszatekintést tartottunk az elmúlt három év programjairól, szakmai és hagyományörző eseményeiről. Majd vendégelőadónk, **Székely Ferenc** gépészmérnök a TÜV Rheinland képviseletében tartott érdekesítő előadást a nyomástartó edények és berendezések gyártási és ellenőrzési követelményeiről. A szakmai kompetenciái miatt kifejezetten a sörkészítő berendezésekre vonatkozó információkat is megtudhattunk a közel egyórás előadás alatt. Feri (még) nem tagja az egyesületnek, de a felkérést szívesen vette és állítása szerint örömmel csatlakozik máskor is az ilyen jó hangulatú rendezvényekhez.

A délután második része a sörgyár szakmai látogatásával telt, ahol a frissen készült termékekből, még a csapolásuk előtt, tartályból tudtunk kóstolni. Közben a házigazdánk, aki a saját bevallása szerint is sokat megélt fiatal, szórakoztatta és rengeteg információval látta el a megjelenteket. Komoly kérdések és diskurzusok alakultak ki a látogatás folyamán. A résztvevők a pincétől a padlásig bejárták az üzemet. Beleshettek a tartályokba, a palackozó gépekbe és közben rengeteg műhelytitkot is megtudhattak.

Gyorsan elrepült az a négy óra, így a nóta és a mulatás része elmaradt az eseménynek, de a tartalmát tekintve bőven nevezhetjük fesztiválnak. Ismét egy remek alkalmat sikerült tető alá hozni, és sok-sok (sör) szakmai kérdést megválaszolni.

Örömmel látunk mindenkit az elkövetkezendő programjainkon!

Nov. 14.: Csille Névadó Szakestély

Nov. 20.: Garzon üzemlátogatás

Dec. 6.: Mikulásbál

Paulusz Ferenc

Ózdi Események az év utolsó negyedére

Az Ózdi Ipari Örökségvédők Köre és az OMBKE Vaskohászati Szakosztály Ózdi Helyi Szervezete eljuttatta a Hírlevél szerkesztőségébe az idei utolsó negyedév rendezvényeinek tervét.

Az Ózdi Ipari Örökségvédők Baráti Köre és az OMBKE Vaskohászati Szakosztály Ózdi Szervezete 2025. IV. negyedévi rendezvényterve			
Rendezvény	Helyszín	Időpont	Megjegyzés
II. Ózdi Szalamander	Ózd	11/7/2025	Kohászszobor-Kohász tér közötti útvonal
XIX. Ózdi Hagyományápoló Szakestély	Ózd	11/7/2025	Olvasó Adorján terem
Rozsnyói tanulmányút	Rozsnyó-Gombaszög	11/18/2025	Rozsnyói Bányászati Múzeum, városi nevezetességek, Andrassy kúria meglátogatása
2025. év záró megbeszélés	Ózd	12/16/2025	Hotel Ózd

Köszönetnyilvánítás

Hálával telt szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik

DR. LADÁNYI GÁBOR

okleveles bányagépész és bányavillamos mérnök, gépészeti elektrotechnikai szakmérnök, PhD
nyugalmazott egyetemi docens

Temetésén megjelentek, sírjára virágot, koszorút helyeztek vagy együttérzésüket, részvételüket
bármilyen formában eljuttatták s ezzel fájdalmunkat enyhítették

Felesége Rózsa és fia Gergő

Hidrogénnel zöldített gyártási folyamat

A Wienerberger a tiszavasvári téglagyárában a Miskolci Egyetem Anyag- és Vegyészmérnöki Karának Energia-, Kerámia- és Polimertechnológiai Intézete és a német Scharr-TEC GmbH égőgyártóval közösen sikeresen hajtott végre kerámia égetést megelőző szárítási folyamatot kizárólag hidrogén felhasználásával.

Világszinten is úttörőnek számító fejlesztésen dolgozik a Wienerberger és a Miskolci Egyetem a fenntartható téglagyártás érdekében. A projekt célja a földgáz kiváltása és a gyártás karbonlábnyomának csökkentése – a téglák minőségének megtartása mellett. Az egyetem Energia-, Kerámia- és Polimertechnológiai Intézetmeghatározó szerepet vállal a kutatásban és a technológiai fejlesztésben, bizonyítva, hogy az egyetemi tudás kulcsfontosságú a zöld ipari innovációkban.

A tiszavasvári gyárban valós ipari körülmények között egy égőben 100 százalékos hidrogén felhasználásával hajtották végre a kiégetést megelőző szárítási folyamatot. Labor körülmények között pedig már a téglák kiégetését is sikerült tisztán hidrogén felhasználásával megvalósítani. A mostani kísérletsorozat bebizonyította, hogy a korábban elért 25 százalékos kevert hidrogénarány után mára gyakorlatilag a teljes földgáz-kiváltás is megvalósítható a téglaszáritás, majd az égetés folyamatában is.

„A laboratóriumi körülmények között sikeresen tesztelt tiszta hidrogéntüzelés után a következő lépés a sorozatgyártási próbák megkezdése lehet. Kísérleteink bizonyítják, hogy a fosszilis tüzelőanyag-mentes téglagyártás nem csak távoli jövőkép, hanem egy rövid időn belül teljes mértékben megvalósítható gyártási alternatíva” – mondta Vaskó Péter, a Wienerberger országos termelési vezetője.

A projekt tapasztalatai alapján a hidrogén infrastruktúra további bővítésével a vizsgálatok széles skálája végezhető el, ami felgyorsíthatja a teljes gyárra kiterjedő átállást a tiszavasvári üzemben. A hidrogéntechnológia ma világszerte a kutatás-fejlesztés egyik legdinamikusabban fejlődő területe.

A szakemberek szerint a jelenlegi tudásbázis alapján már belátható időn belül elérhető, hogy a tiszavasvári gyár termelésének akár 100 százaléka földgázfelhasználás nélkül, karbonkibocsátás-mentesen, tiszta hidrogéntüzelés útján valósuljon meg. Ez a téglagyártás területén úttörő eredménynek számít, és jelentős lépést jelent abban, hogy az építőanyaggyártó tovább csökkentse termékportfóliója karbonlábnyomát.

A következő fázisban a laboratóriumi sorozatgyártási kísérletek indulnak el, amit később ipari környezetben végzett tesztek követnek. A tapasztalatok alapján a cél, hogy a tiszavasvári gyár után hosszú távon más magyarországi és nemzetközi telephelyeken is alkalmazzák a technológiát. *(via economix.hu)*

Elhunyt az egyetemi gyűjtemények őrzője – Szendi Attila (1965–2025)

Életének 59. évében elhunyt Szendi Attila, a Miskolci Egyetem Könyvtár, Levéltár és Múzeum korábbi főigazgatója, levéltárvezetője, akinek szellemi ötletéből indulhatott meg a Tudományos Adatelemző Módszertani Központ és Levéltári Nyílt Kutatási Adatforrástár projekt megvalósítása az Egyetemvárosban.

Szendi Attila a tavalyi, egyetemi '56-os ünnepségen az egyetem történeti gyűjteményéről beszélt

FELHÍVÁS!

A Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kara felhívást intéz az Alma Mater egykori hallgatóihoz, akik a Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Karán 1951-ben, 1956-ban, 1961-ben, 1966-ban és 1976-ban (75, 70, 65, 60, 50 éve) vették át diplomájukat.

Kérjük és várjuk jelentkezésüket, hogy részükre, jogosultságuk alapján, a gránit, a rubin-, a vas-, a gyémánt-, vagy aranyoklevél kiállítása érdekében szükséges intézkedéseket meg tudjuk kezdeni.

Felhívjuk egykori hallgatóink figyelmét, hogy a jubileumi oklevél adományozására az érintett írásbeli kérelme alapján kerülhet sor, mely kérelmet a kar Dékáni Hivatalába lehet benyújtani. Az adományozásról a kar tanácsának véleménye alapján a Szenátus dönt.

Kérünk minden érintettet, hogy **2026. március 15-ig küldje meg** a Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Karának Dékáni Hivatala részére az eva.hudak@uni-miskolc.hu e-mail címre az alábbiakat:

1. a <http://mfk.uni-miskolc.hu/> honlapról letölthető, kitöltött **Jelentkezési lapot**,
2. **oklevelének fénymásolatát**,
3. a kiadványban megjelentetni kívánt **rövid szakmai életrajzát** (maximum egy A/4 oldal terjedelemben, egyes szám 3. személyben fogalmazva) és
4. egy darab **igazolványképet**.

Felhívjuk minden érintett szíves figyelmét arra, hogy a fenti határidőn túl érkező kérelmeknek csak a következő évi ünnepségen tudunk eleget tenni.

Miskolci Egyetem
Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar
Dékáni Hivatal
3515 Miskolc-Egyetemváros
Telefon: +36/46/565-051
e-mail: eva.hudak@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2025. szeptember 18.

Prof. Dr. Mucsi Gábor
dékán

A MISKOLCI EGYETEM FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZETE

2025. december 1-től kezdődően, heti rendszerességgel tart emelt és középszintű földrajz érettségi előkészítőt középiskolás diákok részére.

Tervezetten hétfőnként 16-18 óra közötti időpontokban.

ONLINE ELŐADÁS linket előzetes regisztrációt követően küldünk.

**Szeretettel várunk mindenkit,
aki a földrajz, illetve a földtudományok iránt érdeklődik!**

2025. december 1.	Tájékoztató és térképi ismeretek – Vágó János
2025. december 8.	Kozmikus környezetünk – Hegedűs András
2026. január 5.	A geoszférák földrajza 1., a kőzetburok – Hegedűs András
2026. január 12.	A geoszférák földrajza 2., a légkör – Hegedűs András
2026. január 19.	A geoszférák földrajza 3., a vízburok – Hegedűs András
2026. január 26.	Geoszférák kölcsönhatásai – Hegedűs András
2026. február 2.	Társadalmi folyamatok – Szalontai Lajos
2026. február 9.	A világgazdaság jellemző folyamatai – Siskáné Szilasi Beáta
2026. február 16.	Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában – Elekes Tibor
2026. február 23.	Európa földrajza, A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában 1. – Vágó János
2026. március 2.	Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok természeti, társadalmi-gazdasági jellemzői. – Elekes Tibor
2026. március 9.	Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában 2. – Elekes Tibor
2026. március 16.	Európa földrajza, A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában 2. – Szalontai Lajos
2026. március 25.	Globális kihívások- a fenntarthatóság kérdőjelei – Siskáné Szilasi Beáta

Ez az alföldi város hajdan a kohászat fellegvára volt, most ismét felcsillant a remény

A helyi nagyvállalatok sorsa mindig izgatja a lakosságot, hiszen ők a nagy adóbefizetői egy-egy településnek és ők a legnagyobb foglalkoztatók. Az orosházi testületi ülésen egy nagy múltú cég körüli hírek kapcsán kérdést intéztek a polgármesternek, aki elmondta, az AKG, azaz az Alföldi Kohászati és Gépipari Zrt., az öntőde háza táján változások várhatók.

Orosháza képviselő-testületének keddi ülésén gazdasági témák, a helyi vállalatok is szóba kerültek. Az évekkal korábban bezárt Alföldi Kohászati és Gépipari Zrt. háza tájáról érkező, de meg nem erősített hírekre egy képviselő rákérdezett. **Raffai János** polgármester reagált erre.

Olvasztott acélt öntenek formába az Alföldi Kohászati és Gépipari (AKG) Zrt. orosházi telepén 2014-ben. MTI Fotó: Rosta Tibor

– Túl vagyunk több egyeztetésen. Összefogásból, egy befektetői csapat még az idén, reményeink szerint, tervezi a nyilvánosság tájékoztatását. Én annyit tudok, hogy a gyár telephelyén már zajlanak a munkák – mondta a városvezető.

A kohászat egykoron meghatározó iparág volt és lehet Orosházán

Arról már 2000-ben írtunk, hogy bajban volt (megrendelésállomány csökkenése, létszámleépítés, felszámolás, új befektető hiánya, pandémia) az **AKG**. Végül a több mint 7 évtizedes, nagy múltú orosházi Alföldi Kohászati és Gépipari Zrt. gyárára lakat került. 2025-ben pedig újra azt hallani, hogy egy befektetői csoport az alföldi kohászatot szeretné ismét beindítani. Orosháza ipartörténetének újabb fejezete íródik vajon?

Ezt erősíti meg az a cikk, ami arról szól, hogy korszerű, a napenergiára jelentősen építő üzem jön létre, az orosházi öntődei hagyományok nyomán. Orosházán egy új beruházás keretében már 2026 végén készülhet acél. Az **Infostart** értesülései szerint az orosházi beruházás története 2023-ban kezdődött, amikor a Wolf-család, illetve az Innova-X Befektetési Alapkezelő Zrt. megvásárolta az Emika Zrt-t, amely világítástechnikai és járműipari beszállítóként működik. Az orosházi öntődében folytatná most a termelést az Emika Zrt. tulajdonosi köre által alapított Emicast Zrt. Egy ívkemence, illetve két új indukciós kemence fog rendelkezésre állni. Terv

továbbá, hogy a gyárral összekapcsolt naperőműnek, illetve a csatolt energiatároló kapacitásnak köszönhetően megújuló forrásból származó energiával tudjanak termelni.

*Orosházán az AKG Zrt.-nek a sok évtizedes öntődei hagyományait folytatnák. Fotó:
MTI/Rosta Tibor*

Felpöröghet a termelés 2027-re

Az első próbaöntéseket 2026 júniusában tervezi a cég, 2027-ben pedig felpöröghet a termelés, az első körben évente kétezer tonna acéltermék előállításával. Kontextus: 2024-ben 240 ezer tonna acélt gyártottak hazánkban, a 2006-2024 közti időszak 2007-es csúcán 2227 ezer tonnát, a G7 adatai alapján – olvasható a cikkben. Hírportálunk is úgy értesült, az AKG gyárterületén már zajlanak munkák, miközben rátaláltunk az **EMIKA hivatalos oldalán** Az Emicast Öntőde megalakulása és beindítása az Emika Zrt. égisze alatt című bejegyzésre. A magyar tulajdonú öntőde mit tervez? Abban azt írják, a magyar tulajdonú acélöntőde az Emika Zrt. szakmai és technológiai támogatásával lép a piacra, folytatva elődjének, az AKG Zrt.-nek a sok évtizedes hagyományát, amely során kiváló minőségű öntvényekkel szolgálta ki ipari partnereit a nemzetközi piacon.

Az Emicast szakképzett csapattal, meglévő és modern gyártóberendezésekkel kezdi meg a termelést 2026 második félévében, egy jelentős technológiai felújítás, illetve energetikai beruházás után, hogy maradéktalanul kielégítse megrendelői igényeit. Fő profilja a kis- és középszériás zöldacél-öntés, különös hangsúlyt fektetve az energetika, a gépgyártás és a védelmi ipar egyedi és sorozatgyártási feladatainak ellátására.

Az Emika Zrt. társvállalataként az Emicast a magyar ipar hagyományait a legmodernebb technológiákkal ötvözi, így biztosítva a minőséget, a fenntarthatóságot és az innovációt. A cég célja, hogy az Emika Zrt. támogatásával Orosháza gazdasági életének meghatározó szereplőjévé váljon, és megbízható partnerként erősítse pozícióját a globális piacon.

(Forrás: Beol.hu)

„Drill, Baby, Drill!”

avagy

Alaszka természetvédelmi területén indulhat a kőolaj- és földgázkutatás a Trump – kormányzat döntése alapján

Előzmények

A „Drill, Baby, Drill!” („Fúrj, Babám, Fúrj!”) egy 2008-as republikánus kampányszlogen volt, amelyet először a 2008-as Republikánus Nemzeti Konvención használt Michael Steele, Maryland korábbi kormányzója, akit később a Republikánus Nemzeti Bizottság elnökévé választottak. A szlogen a kőolaj és földgáz kutatásának és kitermelésének további fokozását jelentette. Donald Trump is többször használta ezt a kifejezést a 2024-es elnökválasztási kampánya során, a 2024-es Republikánus Nemzeti Konvención, valamint a 2025-ös beiktatási beszédében is (1. ábra). Egyik legfontosabb kampányígérete az volt, hogy letöri az inflációt és az energiaválságot.

1. ábra

Donald Trump: „Drill, Baby, Drill!”

Mivel a szénhidrogének (kőolaj és földgáz) a modern gazdaság éltetői, tulajdonosai nagy gazdaságpolitikai fegyvert birtokolnak. Trump véleménye szerint a kőolaj- és földgázár csökkentése az infláció mérséklődését is magával hozhatja. Fontos azonban megjegyezni, hogy míg Biden elnök Ukrajna katonai támogatása érdekében bólintott rá az amerikai palaolaj- és földgázkitermelés szerény növelésére, addig a jelenlegi elnök célja az amerikai kitermelés erőteljes növelésével a világ többi nyersanyagtermelőjének sarokba szorítása, az amerikai kőolaj és földgáz – elsősorban a cseppfolyósított földgáz – minél nagyobb mértékű exportálása. Az Amerikai Egyesült Államokban jelenleg 13,5 millió hordó ($2\,145\,150\text{ m}^3 \approx 1\,759\,023\text{ tonna}$) kőolajat termelnek naponta, ennek mintegy 64%-a palaolaj. A földgáz esetén még nagyobb az arány: a palagáz 78%-át teszi ki az Államok teljes, mintegy 38–39 ezer milliárd köbláb (1075–

1103,7 milliárd m³) évi termelésének. A kőolaj- és a földgáztermelés további felfutása eltérő lehet, a kőolajtermelés esetében 10-12 %-os, míg földgáz esetében akár 30-50 %-os növekedés is várható. Ez a meglévő kőolaj- és földgázmezők bővítésével és intenzifikálásával azonban nem valósítható meg, mindenféleképpen szükséges új kutatási területek bevonása. Ennek érdekében a Trump – kormányzat 2025. október 23-án véglegesítette azt a tervét, mely szerint az alaszakai Sarkvidéki Nemzeti Vadvédelmi Terület (Arctic National Wildlife Refuge = ANWR) néven ismert vadrezervátum 631 309 hektáros part menti síkságán kőolaj és földgáz kutatását, fúrását és kitermelését engedélyezik. Az engedély egy régi vitát hozott a felszínre, miszerint szabad-e szénhidrogéneket kutatni, fúrni és kitermelni az ország egyik kiemelt élőhelyén, amely a Gwich'in őslakosok által szentnek tartott terület. Trump nyáron elfogadott, adókedvezményekről és kiadáscsökkentésekről szóló törvényjavaslata 10 év alatt legalább 4 szénhidrogén kutatási haszonbérlet-értékesítést (koncessziós szerződést) ír elő a rezervátumon belül.

Sarkvidéki Nemzeti Vadvédelmi Terület

A Sarkvidéki Nemzeti Vadvédelmi Terület Alaszka északi részén, az Inupiat és Gwich'in őslakosok által gyéren lakott területeken helyezkedik el. A terület 78 050,59 km² területet foglal magában az Alaszka Északi Lejtő régióban, északi partvonallal, hatalmas erdőkkel, tajgával és tundrával (2. ábra).

2. ábra

Sarkvidéki Nemzeti Vadvédelmi Terület (ANWR)

Az ANWR számos endemikus (szűkebb területen előforduló) emlősfajnak ad otthont. Figyelemre méltó, hogy ez egyike azon kevés észak-amerikai helyszínnek, ahol mindhárom amerikai medvefaj, a jegesmedve, a grizzly medve és a fekete medve is megtalálható, amelyek mindegyike a saját ökológiai környezetében él. A medvék mellett más emlősök is nagyszámban élnek itt, úgymint a jávorszarvas, a karibu, a farkas, a vörös- és a sarki róka, a kanadai hiúz, a rozsomák, a nyest, az amerikai hód és az észak-amerikai folyami vidra. Beljebb, a szárazföld belsejében hegyi kecskék láthatóak a lejtőkön. Évente több száz vándormadár faj látogatja meg

a területet, amely létfontosságú, védett költőhely számukra. Hóliba, pehelyréce és hóbagoly is látható.

A [Nemzeti Vadvédelmi Menedékrendszert Theodore Roosevelt elnök](#) alapította 1903-ban, hogy megvédje az Amerikai Egyesült Államok hatalmas vadvilágát és vizes élőhelyeit. Ez a menedékrendszer hozta létre az [1918-as vándormadár-egyezményt](#), amely Alaszka vadvilágát is védi. Az ANWR 1960. december 6-án vált szövetségi védett területté, majd ezt megerősítette a Kongresszus által elfogadott Alaszakai Nemzeti Érdekű Földek Védelmi Törvénye, amelyet 1980. december 2-án írt alá Jimmy Carter elnök.

Jelenleg nincsenek épített utak a területen belül, illetve oda bevezető utak sincsenek, azonban néhány őslakos település található elszórtan. A terület északi szélén található a Kaktovik nevű Inupiat őslakos falu (258 lakos), a déli határán pedig az Artic Village nevű Gwich'in őslakos település (152 lakos). A két falu között egy népszerű vadonbeli út és átjáró húzódik, amely a vadvédelmi területet és annak összes [ökoszisztémáját átszeli](#) a belső erdőktől [a Jeges-tenger partjáiig](#) (3. ábra).

Közvetlenül a határ túloldalán , [a kanadai Yukonban](#) található két [kanadai Nemzeti Park](#) , [az Ivavik](#) és [a Vuntut](#).

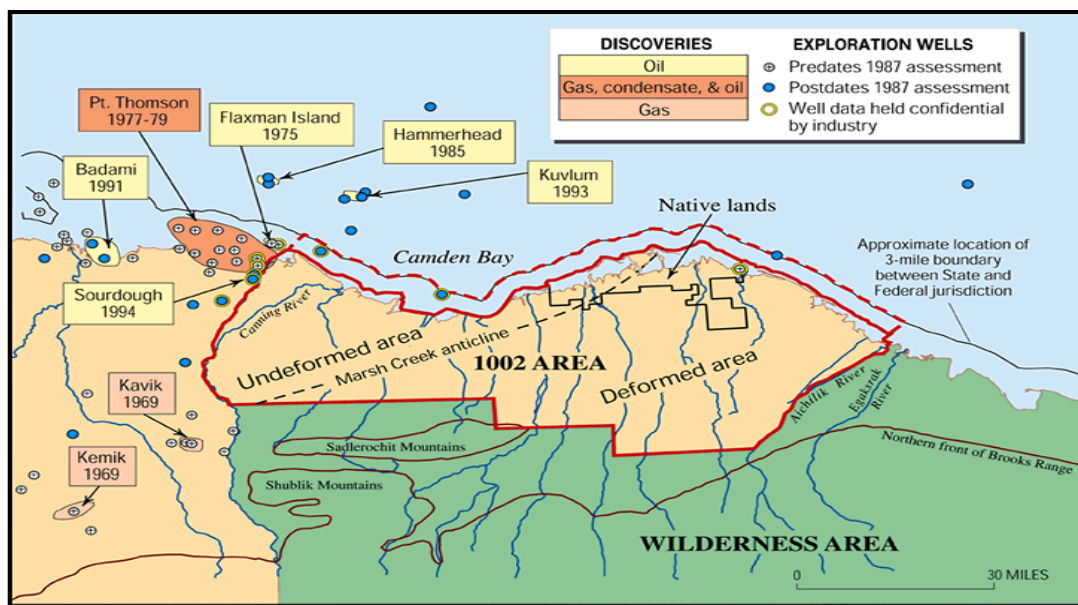
3. ábra

ANWR domborzati térképe, Kaktovik és Artic Village települések

Kőolaj- és földgázkutató és -termelés vitája

1954-ben a [Nemzeti Park Szolgálat](#) azt javasolta, hogy Alaszka északkeleti régiójának érintetlen területeit őrizték meg természetvédelem céljából. Az a kérdés, hogy szabad-e kőolajat és földgázt kutatni a Sarkvidéki Nemzeti Vadvédelmi Területen, 1966 óta politikai vita

tárgyát képezi. A vita főként az ANWR 1002-es területét érinti, amely a part menti síkságon található. Ennek a vitának két oldala van: a kutatás engedélyezése és a kutatás betiltása, valamelyik kormányzat engedélyezte, valamelyik pedig betiltotta a kutatásokat. A Carter-kormányzat 1980. december 2-án törvénybe iktatta az Alaszkai Nemzeti Érdekű Földek Természetvédelmi Törvényét. A törvény 1002. szakasza kimondta (ezért lett a következőkben említésre kerülő terület neve 1002-es terület) (4. ábra), hogy a Sarkvidéki Nemzeti Vadvédelmi Terület part menti síkságának 631 309 hektáros területén átfogó hal-, vadon élő állat- és növényállomány felmérést kell végezni, továbbá a potenciális szénhidrogénkészleteit felszíni geológiai és geofizikai mérések alapján kell felmérni, a kutatófúrások végzése tilos. Az Amerikai Egyesült Államok Geológiai Szolgálat (USGS) elvégezte a felszíni geológiai és geofizikai méréseket, és becslése szerint az 1002-es területen 7,7–11,8 milliárd hordó (1,2243–1,8762 milliárd m³ ≈ 1,0043–1,5384 milliárd tonna) kőolaj lehet.

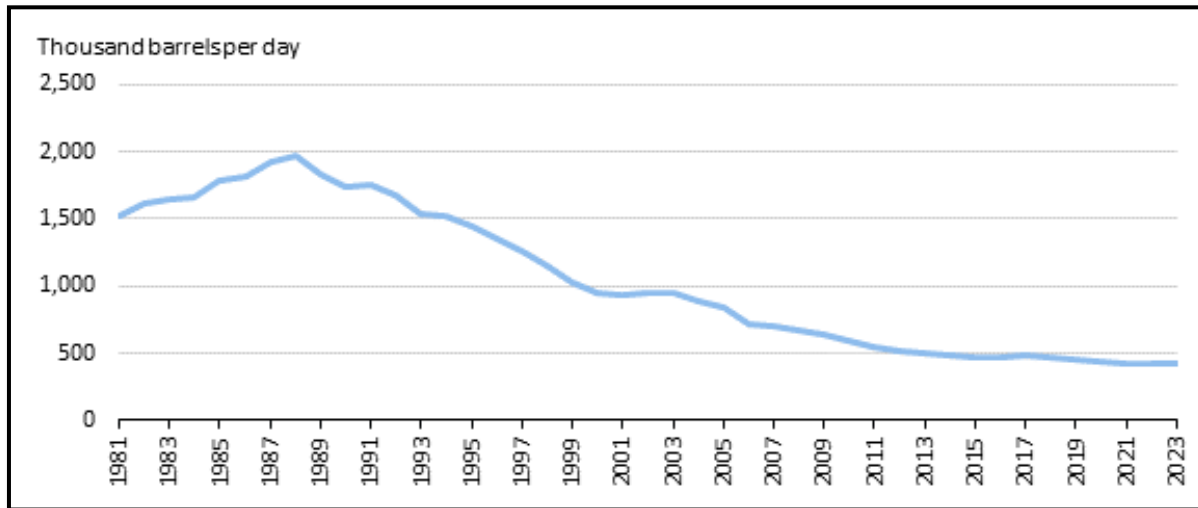
4. ábra

A 1002-es terület és a körülötte lévő szénhidrogén-felfedezések

Az első Trump-adminisztráció adótörvényét, amely előírta, hogy legalább 2 koncessziós pályázatot kell kiírni és elfogadni szénhidrogénfúrásokra a területen 2017 decemberében a Kongresszus elfogadta. Sőt, 2019 decemberében a kormány kijelentette, hogy a teljes part menti síkságot megnyitja a kőolaj- és földgázkutatás számára, amely a javasolt fejlesztési lehetőségek közül a legagresszívabb volt. 2020. augusztus 17-én a kormány megindította az ANWR szénhidrogén-koncesszió programot, amely már lehetővé tette kutatófúrások mélyítését is a területen. Az első koncessziós szerződésekre 2021. január 21-én versenytárgyalást tartottak, a 27 koncessziós területre mindössze 11 árajánlat érkezett. Az Alaszkai Ipari Fejlesztési Export Hatóság 9 területre nyert jogot, továbbá 2 kis független társaság, a Knik Arm Services LLC és a Regenerate Alaska Inc. 1-1 területet nyert el. Egyetlen kőolaj- és földgázipari társaságtól sem pályáztak! (Megjegyzés: a későbbi, 2024 decemberében és 2025 januárjában tartott versenytárgyalásokra sem érkezett ajánlat egyetlen kőolaj- és földgázipari társaságtól sem.) A 2021. január 20-án újonnan beiktatott Joe Biden elnök végrehajtási rendeletet adott ki az ANWR területén folyó fúrási tevékenység ideiglenes leállításáról. Majd 2021. június 1-jén Biden elnök felfüggesztette az előző kormány által kiadott összes koncessziós szerződést, a

szerződések környezeti hatásainak és jogalapjának felülvizsgálatáig. Ezen felülvizsgálatok befejezése után 2023. szeptember 6-án a Biden-kormány felmondta a koncessziós szerződéseket. 2025 januárjában Alaszka kormánya beperelte a Biden-kormányt, azt állítva, hogy az ANWR koncessziós szerződések megszüntetése sértik a fejlesztéseket kötelezővé tevő 2017-es törvényt. 2025. január 20-án Trump elnök hivatalba lépésének első napján végrehajtoi rendelettel megnyitotta az ANWR-t szénhidrogén-kutatás, -fúrás és -kitermelés előtt, s ezt véglegesítették 2025. október 23-án.

Alaszka első szénhidrogénmezőjét, a Pruhoe Bay gázsapkás kőolajmezőt 1968. március 12-én fedezték fel Alaszka északi lejtőjén, az Északi-sarkkörtől 400 km-re északra. A távoli elhelyezkedése miatt a kitermelés csak 1977-ben kezdődött el, miután Alaszkán át a Valdez déli kikötőjébe vezető kőolajvezeték elkészült (Transz-Alaszkai Távvezeték Rendszer = Trans-Alaska Pipeline System = TAPS). A szénhidrogénmező a Beaufort-tenger partján, 864 km²-en terül el. A 800 termelő kutas mezőt a 26,36%-os részesedéssel rendelkező British Petrol (BP) üzemelteti, míg a többi érdekelt az ExxonMobil (36,40%), a CononocoPhillips (36,07%) és a Chevron (1,16%). A kitermelt rétegvizet teljes mennyiségben visszasajtolják a tároló víztestébe, a földgáz egy részét a gázsapkába nyomják vissza a rétegnyomás fenntartása érdekében. Ezzel a módszerrel a kutak felszállva termelnek. Ezt követték egymás után a különböző kőolaj-, földgáz- és kondenzátummezők felfedezése (Kuparuk, Sourdough, Kovik, Kemik stb.) (2. és 4. ábra). Alaszka kőolajtermelése 1988-ban érte el a csúcst, napi 2 000 000 hordó (318 000 m³ ≈ 260 760 tonna) mennyiséggel, azóta folyamatosan csökkent, 2023-ban már csak napi 400 000 hordó (63 600 m³ ≈ 52 152 tonna) volt (5. ábra). Ez a tény is befolyásolta a Trump-kormány döntését.

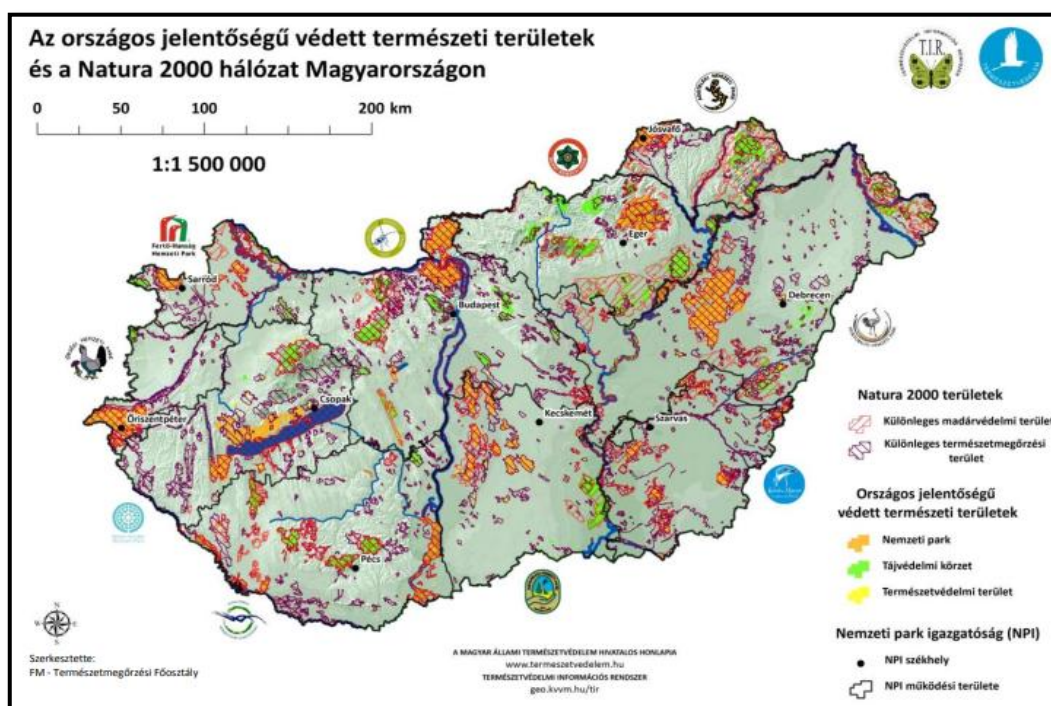
5. ábra

Alaszka kőolajtermelése 1981–2023 (hordó/nap)

Trump után szabadon

A magyar kormány a 208/2025. (VII. 17.) rendeletében kiemelt fontosságú közérdeknek minősítette a hazai kőolaj- és földgáztermelést, amely így különleges jogi védelmet kapott. A bányatörvényt és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről

szóló kormányrendeletet módosító kormányrendelet 4. § módosítja a Natura 2000-es területekről szóló [275/2004 \(X. 8.\)](#) kormányrendelet 10/A. § (2) bekezdését. A 10/A. § szabályozta, hogy a védett területeken azok kijelölésének alapjául szolgáló kiemelt közösségi jelentőségű fajokra hatással lévő beruházásokat csak bizonyos kivételekkel, kizárólag kiemelt fontosságú közérdekből engedélyezhetnek, a (2) bekezdés szerint ilyen kiemelt fontosságú közérdeknek minősült eddig az emberi egészség és az élet védelme, a közbiztonság fenntartása és a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése. Ezek közé sorolta be most a kormány az ország energiaellátását biztosító szénhidrogén-bányászati tevékenységet. A rendelet 2025. július 20-tól hatályos, attól kezdve engedélyezhető a kőolaj- és földgáz kutatása, fúrása és kitermelése a Natura 2000-es területeken akkor is, ha az jelentős hatással lehet a védett élővilágra (6. ábra).

6. ábra

Az országos jelentőségű védett természeti területek és a Natura 2000 hálózat Magyarországon

Forrás: •Shutterstock: Drill Baby Drill royalty-free images, 2025. •NPR: Trump administration finalizes plan to open pristine Alaska wildlife refuge to oil and gas drilling. October 24, 2025. •Elizabeth Manning: Trump Administration Opens the Entire Coastal Plain of the Arctic National Wildlife Refuge to Oil and Gas Leasing. Earthjustice, October 23, 2025. • 208/2025. (VII. 17.) Korm. rendelet a bányászatról szóló [1993. évi XLVIII. törvény](#) végrehajtásáról szóló [203/1998. \(XII. 19.\) Korm. rendelet](#) és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló [275/2004. \(X. 8.\) Korm. rendelet](#) módosításáról. •Portfolio, Gazdaság: Döntött a kormány, ezentúl védett területeken is lehet olajat és gázt termelni Magyarországon. 2025. július 18. • Király András: Egy friss kormányrendelet alapján akár védett fajok rovására is lehet majd gázt termelni. Telex, Gazdaság, 2025. július 17. • Természetvédelem: Az országos jelentőségű védett természeti területek és a Natura 2000 hálózat Magyarországon, 2025. id. Ósz Árpád

Hírek az energetika világából

Szemétből érték: városi bányászat a kritikus erőforrásokért

<https://hu.euronews.com/green/2025/05/28/szemetbol-ertek-varosi-banyaszat-a-kritikus-eroforrasokert>

Az OPEC+ december után felfüggeszti az olajtermelés növelését a túltermelés miatti aggodalmak miatt

<https://www.reuters.com/business/energy/opec-set-agree-another-modest-oil-output-increase-sources-say-2025-11-02/>

A Trump-Hszi találkozó legfontosabb tanulságai – mit tartalmaz a fegyverszünet, és mi az, ami még nem világos

<https://www.cnbc.com/2025/10/30/trump-xi-south-korea-rare-earth-tariff-trade-war-nvidia.html>

A Hyundai letette az alapokat új hidrogén üzemanyagcellás üzemének építésében

<https://www.energylivenews.com/2025/10/31/hyundai-breaks-ground-on-new-hydrogen-fuel-cell-facility/>

Kína gyorsan feltölti olajtartalékait

https://www.wsj.com/business/energy-oil/china-is-filling-up-its-oil-reserves-fast-444b8edb?mod=energy-oil_news_article_pos2

Az energia bábjátékosként jelenik meg a bizonytalan geopolitikai színházban

<https://montelnews.com/news/303609e4-6a9b-4952-86f8-22ec380b746d/energy-emerges-as-puppet-master-in-uncertain-geopolitical-theatre>

Az arany árfolyam emelkedésének fénye a cianidgyártókra vetül

<https://www.ft.com/content/70f6ef77-ec3b-4811-8e93-7fc1817cc44b>

Bulgária leállította az üzemanyag-exportot az EU-ba a Lukoil elleni szankciók miatt

<https://energynews.pro/en/bulgaria-halts-fuel-exports-to-eu-after-sanctions-on-lukoil/>

A Lukoil az amerikai szankciók nyomására eladja afrikai olajvagyonát a Gunvornak

<https://energynews.pro/en/lukoil-sells-its-african-oil-assets-to-gunvor-under-pressure-from-us-sanctions/>

Kidurranhat a mesterséges intelligencia lufija. Vajon fizetni fognak az áramfogyasztók?
<https://www.eenews.net/articles/the-ai-bubble-may-pop-will-electricity-customers-pay/>

Orbán lobbizik Trumpnál az orosz olajsankciók alóli mentességért
<https://ceenergynews.com/oil-gas/orban-trump-russian-oil-sanctions-exemption/>

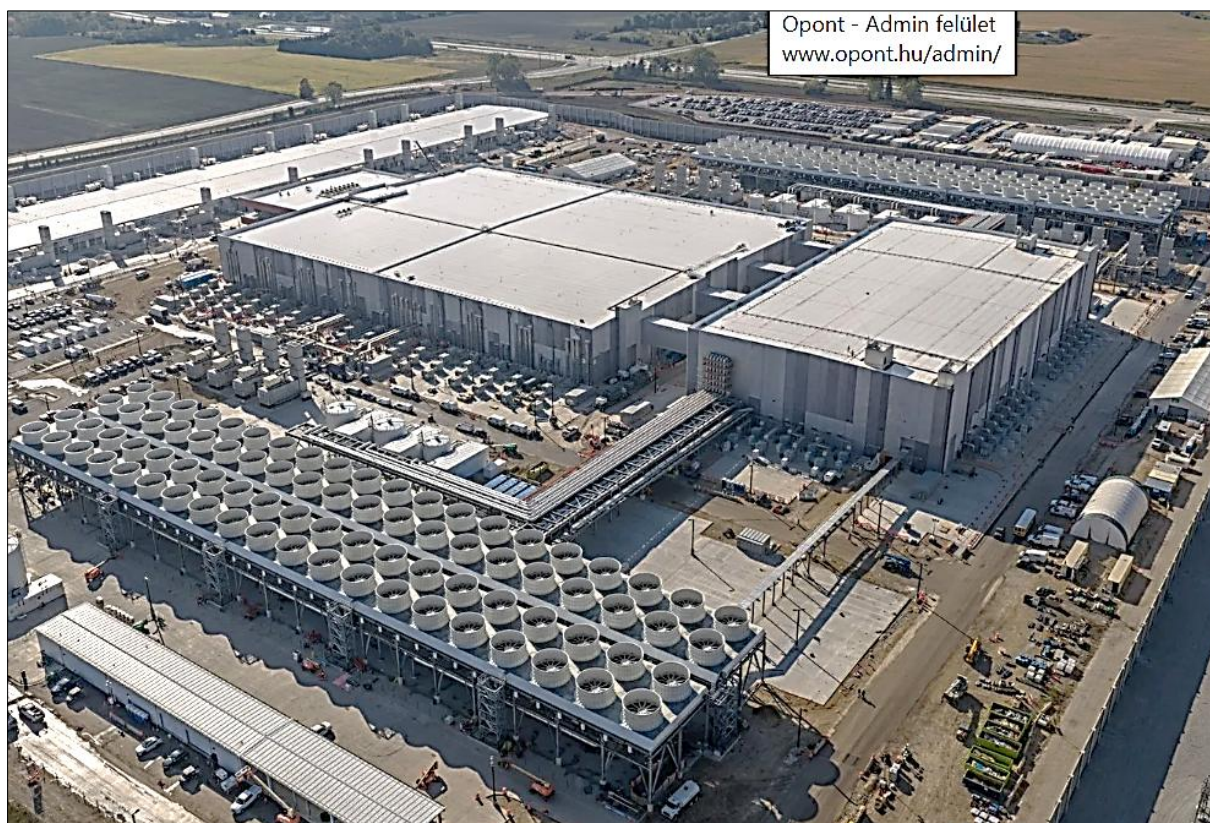
Magyar CO₂ elektrolizáló cég összefogott a CCU technológia fejlesztésére
<https://ceenergynews.com/climate/hungarian-co2-electrolyser-company-ccu/>

Az erősebb nemzetközi együttműködés felgyorsíthatja az országok erőfeszítéseit a kibocsátások csökkentésére a kulcsfontosságú ágazatokban, állítja egy új jelentés
<https://www.ica.org/news/stronger-international-collaboration-can-accelerate-country-efforts-to-reduce-emissions-across-key-sectors-new-report-finds>

Tengeri súlykorlátozás: 5000 északi-tengeri munkásnak kell megszabadulnia súlyfeleslegétől

https://www.energyvoice.com/?_cf_chl_tk=NcfxJB3h9NIUMkkVT67bex7UYqBECxAuLRZUAAHoKD8-1762117049-1.0.1.1-BHOrmhCzjeVW5Gxkm11wvBAxUacvBObSmoPS0AKY3MI

Az R.Power elindítja az 55 MWp-os napelempark építését Romániában
<https://www.energyglobal.com/solar/31102025/rpower-launches-construction-of-55-mwp-solar-park-in-romania/>

*A Microsoft fairwateri létesítménye várhatóan 2026 elején kezdi meg működését
(Forrás: Microsoft)*

Hogyan épít fenntartható mesterséges intelligencia adatközpontokat a Microsoft?
<https://energydigital.com/news/has-microsoft-built-the-worlds-most-powerful-data-centre>

Én így emlékszem

A terepi felderítés – Mielőtt munkába áll a geológus, jól teszi, ha körülnéz, hogy hová került

A terepet helyenként sűrű erdő borítja. Miközben a dzsungelkessel vágod magad előre, a kísérő vietnami közben már elmarad, vagy az éhségtől, fáradságtól elgyötörve, vagy a kígyóktól való félelmében. Szóval hajtod magad előre, a liánokban akkorát esel, hogy az egyik lábad az égre néz, mint egy kidőlni készülő gyárkémény, a másik meg a hónod alatt vérzik. A forróságban szó nincs arról, hogy patakokban folyjék az izzadság. Az izzadság finom hártyát képez a testen. A sok tövistől már cafatokban lóg rólad a bőr, a gatyá, a cipő. A sebeket a maró izzadság sós leve hamar gyógyítja. Mozdulataid egyre lassúbbá válnak. Kereken tartod a szádat, mint a hal az éttermi akváriumban, de azért még lihegsz. Mit számít? – Semmit, 35 éves vagy.

Aztán jön a monszun, a vihar. Az eső úgy zúdul le, mint amikor a fürdőkád széles pofájú csapját telibe nyitják. Minden ronggyá ázik. Ha nem vigyázol a jegyzeteket, a térképet legfeljebb csak emlékeidben viszed haza.

Aztán kitisztul az ég. Naplemente. Ballagsz hazafelé. A völgyek rizsföldjeiről is mennek haza a fáradt emberek. Minden, ami zöld, hirtelen aranyárgába öltözik. A hegyek oldalán a vörös színű talaj foltokban izzik. Valaki még a távolban dalol. Egy másik meg túlról recitál.

A nap aláhullik, mint egy kődarab. A látóhatár alól még megvilágítja a felhőket. Az utakat övező eukaliptuszfákon – mintha villanyfűrészs lenne – megszólalnak a kabócák. Aztán csend lesz, és béke, és nyugalom. És utálod Amerikát.

Az út menti teázó bódékban kigyulladnak a mécsesek. Feketére festett fogú öregasszony teával kínál. Tudja, mi bajod, egy csöpp sót is hint hozzá. Megtömőd a pipádat. Rágyújtasz.

Tessék nézni, ez a dzsungelkés, ma is megvan konzau-nak mondták

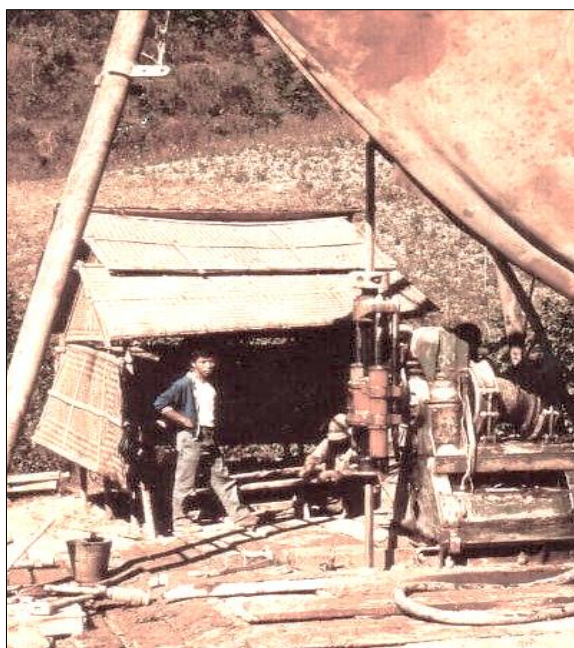

Aztán eltelik egy fél évszázad, itthon üldögélsz és lapozgatod gyönyörű ifjúságod emlékeinek szunnyadó lapjait. Nézegeted az elsárgult leveleket.

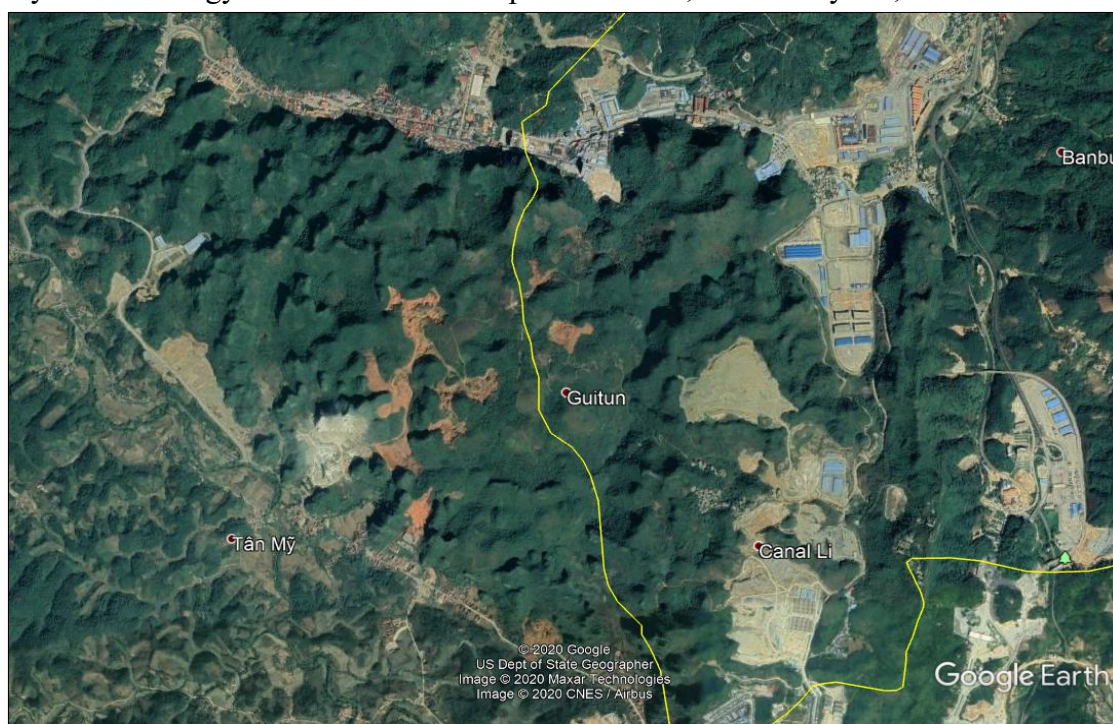
Nézzetek oda, hát itt van egy felderítő fúrás!

Emlékszel, mert emlékezni még tudsz. Hónod alatt a kitűzőkaróval ballagtál Tam Lung falutól a Ki Kong folyó partján Dong Dang felé. Kéne még bauxit, ami eddig van az kevés. Fúrni kellene, hogy találni lehessen. Nézel fel a hegyekre, no de jobb lenne itt a völgyben lelni valamit. Aztán megállsz, fogod a karót és egy kalapáccsal levered a földbe, jelölni a következő fúrás helyét. Aztán néhány nap múlva feláll a Ziff szovjet fúrógép. Nap mint nap jársz oda, nézed a kivett fúromagokat, vered szét a kalapáccsal azokat. Zakatol a gép, lesed az öblítő iszapot hogyan buggyan ki a fúrólyukból. Egyszer csak színe vörösre vált.

Bauxitot találtunk! Istenem, mekkora boldogság!

Na aztán most meg nézegeted a messzi egekből készült fényképeket. Te jó ég, hát az egykori kutatások helyén meg ott sorakoznak a bauxit külfejtések, egy bányavidék nőtte ki magát a cukorsüveg formába formálódott hegyek között. Hát ott, ahol egykor kutattál, ma már dübörgő bányagépek dolgoznak, ehhez új települések épültek, van közlekedési, szállítási útvonal, kell, hogy legyen iskola meg orvosi ellátás! Te jóisten, hát te ehhez hozzájárultál! Mennyit? Mindegy mennyit. Ha csak egy szem rizzsel az ünnepi vacsorához, akkor annyival, de adtál.

Egyszer valaki meg odavágta: „jó volt nektek Vietnamban, biztos jól megfizettek”. Hát minket aztán igen, még fél évszázad után is jól lehet ebből élni, átélni a munka, a hivatás adta végtelen boldogságot!

Komlóssy György

kiszolgált geológus, tiszteletbeli kohász

Bányászati kiállítást terveznek a brennbergbányai óvóhelyen – új életre kel a föld alatt rejtőző múlt

Brennbergbányán a helyi közösség tagjai, önkéntesek segítségével két éve kitakarították azt a különleges föld alatti vájatot, amely a második világháború idején óvóhelyként szolgálhatott. A Brennbergi Kulturális Egyesület most azon dolgozik, hogy a helyszínből egy újabb, a település történetét bemutató kiállítást hozzon létre.

A Brennbergi Kulturális Egyesület tagjai számára nem volt ismeretlen az a vájat, amely a település egyik domboldalában rejtőzik.

A Brennbergi Kulturális Egyesület mindent megtesz annak érdekében, hogy minél többen megismerjék a település történelmét.

Fotó: Rombai Péter / RepeszTech

Brennbergi Kulturális Egyesület tagjai és önkéntesek tisztították meg a vájatot

– Már régóta tudtuk, hogy ez a vájat ott van – mondta el Taschner Tamás, az egyesület tagja. A helyet két évvel ezelőtt, tavasszal takarítottuk ki néhány lelkes önkéntes segítségével. A vájat egy hosszú folyosóból és egy nagyobb teremből áll, körülbelül húsz négyzetméternyi területen. Bár első pillantásra akár bányászati célokra is használhatták volna, a kialakítása másról árulkodik.

– A hasonlóság a Breuer-vágattal (Szálasi Ferenc egykori bunkere), illetve az, hogy a kürtő a szomszédos kertbe vezet, azt sejteti, hogy ez a második világháború idején egy bunker lehetett, valószínűleg a bányaigazgatóság használatában – magyarázta Taschner Tamás.

A hely kitakarítása után sokáig az akadályt a telekkönyvi bejegyzés hiánya jelentette, de ez mára megoldódott.

– Köszönjük Sopronnak, hogy a telekkönyvezés megtörtént. Ezután a cél az, hogy bányászati módszerekkel belülről megerősítsük a vájatot, hogy a jövőben egy kisebb föld alatti kiállítást alakíthassunk ki benne. Azt szeretnénk, hogy a mázsaház, a tanösvény és a szigeti emlékszoba mellett ez legyen a negyedik olyan hely, ahol Brennbergbánya bányász- és településtörténetét be tudjuk mutatni – tette hozzá. A megvalósítás azonban még vár

magára, hiszen a legfontosabb lépés, a vájat első részének statikai megerősítése még hátravan. – Amíg ez nem történik meg, addig nem tudunk konkrét tervekkel előállni – fogalmazott Tamás. Ennek ellenére a Brennbergi Kulturális Egyesület tagjai már most is szívesen fogadják az érdeklődőket.

Szívesen tartunk vezetéseket, és ilyenkor a településen körbevezetjük az embereket, megmutatjuk a kiállítóhelyeket. Az egyesület tagjai szívesen állnak rendelkezésre – mondta. Évente általában négy alkalommal szervezzük meg a túrát azoknak, akik kíváncsiak Brennbergbányára és az alatta lévő titkos „földalatti” világra.

Hozzátette: a program történelmi időutazás és geológiai túra is egyben. A látogatók megtudhatják, hogyan építették meg a bunkert bányászati eljárásokkal és láthatnak különleges kőzetrétegeket is.

Fotó: Rombai Péter / RepeszTech (Forrás: Kisalföld.hu)

Téli nyitvatartásra vált az Oroszlányi Bányászati Múzeum

Az Oroszlányi Bányászati Múzeum november elsejétől a téli nyitvatartási rend szerint fogadja a látogatókat. A kiállítóhely vezetője, Mike István az idei szezon tapasztalatairól és a hátralévő hónapok terveiről számolt be. Az elmúlt időszak a korábbi évekhez hasonlóan kedvezően alakult a látogatottság tekintetében.

– Azt mondhatom, hogy jó évet zártunk ismét. A tavalyi látogatószámot már most túlléptük, és még hátravan a hónap végén egy halloween rendezvényünk is, ami tovább növeli az érdeklődést. Pozitív visszajelzéseket kaptunk a programokról, amelyek nemcsak a látogatószámot, hanem a múzeum ismertségét is erősítették – **fogalmazott Mike István.**

A téli hónapokban sem áll le a munka, hiszen a múzeumban fejlesztések és karbantartási feladatok zajlanak.

– Nem áll meg az élet a múzeumban, mert több betervezett és folyamatban lévő feladatunk van. Folyik például az aknatorony felújítása és festése, illetve két pályázatunk is előkészítés alatt áll, amelyek közül az egyik a vasútbővítéshez kapcsolódik. Emellett a mindennapi karbantartási, irattározási és műtárgyvédelmi munkák is folyamatosak a téli időszakban – **tette hozzá a kiállítóhely-vezető.**

A Bányászati Múzeum november 1-jétől szerdától vasárnapig 10 és 16 óra között várja a látogatókat, akik a hideg hónapokban is megismerkedhetnek a bányászat történetével és az egykori bányászélet emlékeivel.

Az Oroszlányi Bányászati Múzeum 2001-től a XX-as aknán, a Majki remeteségtől 600 méterre működik. A kiállítás a 20. század második felének magyar szénbányászatát mutatja a látogatóknak.

A majki akna eredeti állapotban megtartott létesítményei (szállítóakna az aknagépházzal, kötélpálya csillefeladó állomással, csillepályákkal stb.), a "földalatti bánya" bemutatására épített táró fejtési munkahelyei és bányagépei, a szabadtéri kiállítótér gépei és az egykori felolvasóban megépített bányásztörténeti kiállításrész betekintést nyújt a korszak szénbányászatába. A működő, föld alatt használt bányavonat, a bányamentő autó, és az aknatorony kilátója maradandó élmény bármely korosztály számára.

Hírlevél

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**

Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.

A Hírlevélre itt tud feliratkozni.

Lektori munkák: Keményváriné Nagy Alexandra

A Hírlevelet összeállította: Hajnal József